

- сорів : постанова Кабміну України від 3.02.1997 № 146 [Електр. ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.
14. Философский энциклопедический словарь / гл. ред. : Л.Ф. Ильичев, П.Н. Федосеев, С.М. Ковалев, В.Г. Панов. – М., 1983.
15. Новейший философский словарь / сост. А.А. Грицанов. – Мн., 1998.
16. Правові засоби здійснення дозвільної системи органами внутрішніх справ України : практ. посібник : у 2-х ч. – Ч. 1 / Л.В. Карабут, В.І. Ткаченко. – Луганськ, 2007.
17. Про затвердження Інструкції про порядок видачі міністерствам та іншим центральним органам виконавчої влади, підприємствам, установам, організаціям, господарським об'єднанням та громадянам дозволів на право відкриття та функціонування штемпельно-граверних майстерень, виготовлення печаток і штампів, а також порядок видачі дозволів на оформлення замовлень на виготовлення печаток і штампів, та затвердження Умов і правил провадження діяльності з відкриття та функціонування штемпельно-граверних майстерень, виготовлення печаток і штампів : наказ МВС України від 11.01.1999 № 17 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.
18. Про затвердження Інструкції про порядок видачі та обліку дозволів на встановлення та використання спеціальних світлових і звукових сигнальних пристроїв: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 22.08.2005 № 364 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.
19. Про право власності на окремі види майна : постанова Верховної Ради України від 17.06.1992 № 2471-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

Надійшла до редакції 19.12.2012

ОРЄХОВ О.І., здобувач
(Інститут права ім. кн. Володимира Великого
МАУП)

УДК 342.95

ПРИНЦИПИ ПЕРЕГЛЯДУ ПОСТАНОВ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Проаналізовано принципи провадження у справах про адміністративні правопорушення, які знаходять свій прояв на стадії перегляду постанов у цих справах, а також обґрунтовано пропозиції щодо їх нормативного регулювання.

Ключові слова: адміністративно-деліктне провадження, стадії провадження, перегляд справ про адміністративні правопорушення, оскарження рішень, принципи.

Проанализированы принципы производства по делам об административных правонарушениях, которые находят свое проявление на стадии пересмотра постановлений в этих делах, а также обоснованы предложения относительно их нормативного регулирования.

Ключевые слова: административно-деликтное производство, стадии производства, пересмотр дел об административных правонарушениях, обжалование решений, принципы.

In the article principles of realization are analysed in matters about administrative offences which find the display on the stage of revision of decisions in these businesses, and also suggestions are grounded in relation to their normative fixing.

Keywords: delict realization, stages of realization, revision of businesses about administrative offences, appeals of decisions, principles, is administrative.

Провадження у справах про адміністративні правопорушення здійснюється в певній послідовності як низка пов'язаних між собою процесуальних дій, які спрямовані на реалізацію норм матеріального права та охоплюються межами певної стадії провадження. На кожній стадії здійснюється низка пов'язаних між собою процесуальних дій, призначених для розв'язання завдання провадження. Кожна стадія різниться кількістю учасників, завданням, характером процесуальних дій та оформляється відповідним процесуальним документом (протоколом, постановою, рішенням у скаргі, виконанням постанови). З-поміж цього стадія перегляду справи у зв'язку з оскарженням постанови у справі або поданням прокурора на неї базується на основоположних принципах, властивих всьому адміністративно-деліктному провадженню, але з певною пріоритетністю реалізації окремих з них. Попри те що провадження у справах про адміністративні правопорушення здійснюється на основі процесуальних принципів, властивих іншим видам процесуальної діяльності, зокрема адміністративної, цивільної, господарсько-процесуальної та, передусім, кримінально-процесуальної, нормативного закріплення в КУпАП вони не мають.

Отже, метою нашої статті є визначення та аналіз принципів провадження у справах про адміністративні правопорушення, які знаходять свій прояв на стадії перегляду постанов у цих справах, а також обґрунтування пропозицій щодо їх нормативного закріплення.

Теоретичні розробки проблеми нормативного закріплення принципів адміністративної відповідальності в цілому здійснювали в різні часи такі автори: В. Авер'янов, І. Арістова, Д. Бахрах, В. Білоус, І. Бородін, І. Голосніченко, В. Гошовський, Е. Демський, О. Дугенець, М. Загряцков, Ч. Кодзаєв, В. Колпаков, Т. Коломоєць, С. Короед, О. Кузьменко, В. Лорія, Д. Лук'янець, О. Остапенко, А. Подоляка, Т. Проценко, В. Рядінська, О. Соколова, Г. Тоноян, Г. Шевчук, І. Шопіна та ін. Останнім часом осмислення наукових проблем реалізації принципів провадження у справах про адміністративні правопорушення стало одним із напрямків досліджень А. Кішинського, Д. Жидкова, Р. Кукурудзи, М. Самбора, Л. Кришталя, О. Стрельченко та ін. Однак в переважній свої більшості ці принципи не мали наукового та прикладного приломлення через призму стадії перегляду постанов у справах про адміністративні правопорушення, що залишило певний вакуум у їх правовому регулюванні.

У науковій літературі неодноразово висловлювались пропозиції різних авторів щодо необхідності нормативного визначення принципів провадження у справах про адміністративні правопорушення, які до цього часу не знайшли законодавчої регламентації [1, с. 365]. Не вдаючись до аналізу кожного з таких принципів, що не є предметом нашого дослідження, адже, як було наголошено, він неодноразово зазнавав наукового осмислення в роботах окремих авторів [2, с. 446; 3, с. 65-74; 4], та з урахуванням оновлення нормативної бази, яка регулює споріднені досліджувані кримінально-процесуальні відносини [5], пропонуємо доповнити КУпАП статтею 245-1 «Принципи провадження у справах про адміністративні правопорушення» такою змісту: «Провадження у справах про адміністративні правопорушення базується на таких принципах: верховенство права; законність; рівність перед законом і судом; гласність і відкритість провадження; презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини; свобода від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї; забезпечення права на захист; доступ до правосуддя та обов'язковість судових рішень; змагальність сторін та свобода в поданні ними до суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості; безпосередність дослідження показань, речей і документів; забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності». Спроба нормативного закріплення окремих з названих принципів знайшла своє відображення у ст. 601-612 Проекту КупАП [6].

Більше того, в науковій літературі висловлюються пропозиції щодо визначення в КУпАП окремого розділу чи глави, в якій пропонується навести дефініції принципів, дати їх перелік, показати системні зв'язки й у подальшому привести у відповідність до них зміст решти загальних та спеціальних адміністративно-правових норм [7, с. 69]. Ми підтримуємо таку позицію, разом з тим вважаємо достатнім надання тлумачення запропонованих нами принципів провадження у справах про адміністративні правопорушення в окремих статтях чинної глави 18 КУпАП.

З-поміж основоположних принципів адміністративно-деліктного процесу пріоритетними для стадії перегляду справи у зв'язку з оскарженням постанови по справі або поданням прокурора на неї є принципи: законності; обґрунтованості та справедливості, доцільності та об'єктивності перегляду прийнятого рішення; гласності і відкритості провадження з перегляду справи; економічності та оперативності перегляду справи; забезпечення права на захист; забезпечення права на оскарження процесуальних рішень.

Принцип законності в межах цієї стадії провадження полягає у необхідності перевірки ступеня, рівня законності постанови у справі про адміністративне правопорушення. На проблемність критеріїв визначення законності такої постанови неодноразово зверталась увага науковців. Так, А.В. Кишинський вказує, що попри визначене у ст. 293 КУпАП положення, відповідно до якого орган (посадова особа) при розгляді скарги або подання прокурора на постанову у справі про адміністративне правопорушення перевіряє законність і обґрунтованість винесеної постанови, в КУпАП відсутні чіткі критерії визначення останніх, вони зазнали нормативного закріплення лише в КАСУ, який встановлює порядок перегляду постанов у справах про адміністративні правопорушення, винесених суб'єктами владних повноважень [8, с. 144].

Так, дійсно, ст. 7 КАСУ визначає критерії оцінки рішень суб'єктів владних повноважень, які перевіряються адміністративним судом на предмет законності. Зокрема, до них віднесено

оцінювання винесеного рішення: на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією і законами України; з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); безсторонньо (неупереджено); добросовісно; розсудливо; з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи несправедливій дискримінації; пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення; з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; своєчасно, тобто протягом розумного строку [9]. Відтак, нагальною потребою удосконалення процедури перегляду постанов у справах про адміністративні правопорушення є закріплення у відповідній статті КУпАП переліку критеріїв оцінки законності таких постанов, на кшталт норми ст. 7 КАСУ.

Принцип обґрунтованості полягає в обов'язку органу, який здійснює перегляд справи про адміністративне правопорушення, встановити сам факт вчинення адміністративного проступку, а також інші обставини справи, які мають значення для кваліфікації адміністративного проступку та індивідуалізації адміністративної відповідальності. Також вибір конкретної міри адміністративного стягнення повинен бути обґрунтований, йому має передувати ретельне вивчення матеріалів справи та врахування обставин справи, що пом'якшують та обтяжують її. Принцип обґрунтованості безпосередньо не закріплений у Кодексі України про адміністративні правопорушення, однак впливає з його положень. Так, ст. 251 КУпАП встановлює, що доказами в справі про адміністративне правопорушення є будь-які фактичні дані, на основі яких у визначеному законом порядку орган (посадова особа) встановлює наявність або відсутність адміністративного проступку, винність цієї особи в його вчиненні та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи [10].

При характеристиці принципу справедливості прийнятого рішення на досліджуваній стадії слід враховувати, що цей принцип має включати, перш за все, соціально-етичну оцінку норми, яка встановлює заборону і санкцію за її порушення та реалізується у відносинах відповідальності. Як вірно зазначає Д.М. Лук'янець, річ у тому, що навіть при найретельнішому дотриманні всіх принципів відповідальності вона буде несправедливою, якщо правопорушник у точній відповідності до чинного закону зазнає занадто суворого або, навпаки, занадто м'якого стягнення [3, с. 65]. Тобто в основі визначення справедливості рішення у справі про адміністративне правопорушення є, перш за все, дотримання органом адміністративно-деліктної юрисдикції співрозмірності правопорушення і санкції. До того ж вимога справедливості рішення у справі про адміністративне правопорушення визначена в законодавстві: так, у ст. 33 КУпАП наголошено, що при накладенні стягнення враховуються характер вчиненого правопорушення, особа порушника, ступінь його вини, майновий стан, обставини, що пом'якшують і обтяжують відповідальність. Особливістю реалізації цього принципу є врахування майнового стану особи та наявності чи відсутності попередньої протиправної поведінки, можливість перевірки яких останнім часом підвищилась у зв'язку з підвищенням рівня ідентифікації особистості та організації формування і ведення електронних баз даних. Крім цього, справедливість прийнятого рішення у справі виявляється в тому, що хоча за загальним правилом закон зворотної сили не має, проте має її у випадках скасування або пом'якшення адміністративної відповідальності. Також справедливість полягає у неможливості притягнення особи до адміністративної відповідальності двічі за одне й те саме правопорушення (ст. 61 Конституції) [11].

Принцип доцільності у досліджуваній стадії полягає в тому, що зміст постанови, прийнятої на основі адміністративного розсуду, не в усіх випадках впливає прямо з нормативного припису. Це об'єктивно зумовлює існування принципу, що полегшує пошук уповноваженим суб'єктом потрібного рішення. Так, ст. 21 КУпАП закріплює, що особу, яка вчинила адміністративний проступок, може бути звільнено від адміністративної відповідальності з передачею матеріалів на розгляд громадської організації або трудового колективу, якщо з урахуванням характеру вчиненого правопорушення та особи правопорушника до нього доцільно застосувати захід громадського впливу. Згідно зі ст. 22 КУпАП орган (посадова особа), уповноважений вирішувати справу, може звільнити правопорушника від адміністративної відповідальності й обмежитись усним зауваженням у разі малозначності адміністративного проступку. У доцільності звільнення правопорушника від адміністративної відповідальності за мотивами малозначності його проступ-

ку можуть переконувати різні обставини, що пом'якшують відповідальність, у тому числі умови, що дають змогу досягти виховних і запобіжних цілей без застосування заходів адміністративного впливу, зокрема факт відсутності в порушника стійких антигромадських установок.

Зміст принципу об'єктивності істини на стадії перегляду справ про адміністративні правопорушення полягає у відповідності висновків суб'єкта адміністративної юрисдикції фактам реальної дійсності, з огляду на фактичні обставини справи та правову оцінку діяння. При цьому ефективність реалізації даного принципу залежить від низки чинників, зокрема:

– пояснень особи, що притягується до адміністративної відповідальності. Такі пояснення виступають своєрідним захистом від пред'явлених їй звинувачень і дозволяють розглядати відповідну інформацію як джерело доказів;

– запровадження та реалізації принципу презумпції добросовісного виконання службових обов'язків, що являє собою, насамперед, механізм впливу на правосвідомість посадової особи, яка прийняла постанову у справі;

– встановлення мінімально допустимого переліку джерел доказів, на який треба спиратись при перегляді справ, однак докладання максимальних зусиль щодо їх оцінки;

– відповідності доказів видам та характеристикам адміністративних стягнень, зокрема тих, що характеризуються найвищим ступенем караності.

Принцип об'єктивності істини при перегляді справ також полягає в тому, що хоч орган, який переглядає справу, здійснює це в межах скарги, однак він не обмежений доводами апеляційної скарги, якщо під час розгляду справи буде встановлено неправильне застосування норм матеріального права або порушення норм процесуального права. Орган, який переглядає справу, може дослідити нові докази, не досліджені раніше, якщо визнає обґрунтованим ненадання їх до органу юрисдикції, місцевого суду, які здійснювали розгляд справи в першій інстанції, або необґрунтованим відхилення їх.

Принцип гласності і відкритості провадження з перегляду справ полягає у такому: по-перше, особи, які беруть участь у справі, а також особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їх права, свободи, інтереси чи обов'язки, не можуть бути обмежені у праві на отримання в суді як усної, так і письмової інформації щодо результатів розгляду справи. Ніхто не може бути обмежений у праві на отримання в суді інформації про дату, час і місце розгляду своєї справи та ухвалені в ній судові рішення. По-друге, кожен має право знайомитися в установленому законодавством порядку із судовими рішеннями у будь-якій розглянутій у відкритому судовому засіданні справі, які набрали законної сили. Так, відповідно до Закону "Про доступ до судових рішень" від 22 грудня 2005 р. це право забезпечується офіційним оприлюдненням судових рішень на офіційному веб-порталі судової влади України. Для доступу до судових рішень судів загальної юрисдикції Державна судова адміністрація України забезпечує ведення Єдиного державного реєстру судових рішень, внесених до цього реєстру, які є відкритими для безоплатного цілодобового доступу на офіційному веб-порталі судової влади України. Для реалізації права доступу до судових рішень, внесених до Єдиного державного реєстру судових рішень, користувачу надаються можливості пошуку, перегляду, копіювання та роздрукування судових рішень або їх частин. По-третє, розгляд справ в судах проводиться відкрито. По-четверте, під час судового розгляду справи в судовому засіданні необхідно забезпечити повне фіксування судового засідання за допомогою звукозаписувального технічного засобу або ведення протоколу судового засідання з перегляду справи. По-п'яте, особи, присутні в залі судового засідання, можуть використовувати портативні аудіотехнічні засоби (диктофони), в залі судового засідання допускається проведення фото- і кінозйомки, відео-, звукозапису із застосуванням стаціонарної апаратури, а також транслявання судового засідання по радіо і телебаченню. По-шосте, судові рішення, ухвалені у відкритому судовому засіданні, проголошуються прилюдно. Відповідно до ст. 295 КУпАП копія рішення по скарзі на постанову у справі про адміністративне правопорушення протягом трьох днів надсилається особі, щодо якої її винесено; в той же строк копія постанови надсилається потерпілому на його прохання.

Наведені аспекти принципу гласності і відкритості як зокрема, так і в цілому забезпечують суттєві для адміністративно-деліктного процесу фактори, зокрема: 1) дисциплінують суд, який переглядає та вирішує справу; 2) дисциплінують учасників провадження; 3) забезпечують реалізацію виховної, запобіжної та правовідновлювальної ролі адміністративно-деліктного

процесу; 4) пропагують утвердження у суспільстві і державі принципу законності; 5) надають можливість громадськості відстежувати діяльність судів, які розглядають справи про адміністративне правопорушення та приймають відповідні рішення. Проте слід наголосити, що принцип гласності і відкритості судового провадження не є абсолютним, тобто перераховані ознаки, які характеризують цей принцип, не завжди вільно можуть бути здійснені. Отже, назвемо винятки із принципу гласності і відкритості адміністративно-деліктного процесу: 1) не підлягає розголошенню у судовому засіданні під час розгляду справи інформація, яка становить: державну таємницю, таємницю особистого життя, таємницю усиновлення, таємницю про стан здоров'я (лікарська таємниця), таємницю особистих паперів, таємницю кореспонденції, комерційну таємницю, банківську таємницю; 2) проведення в залі судового засідання фото- і кінозйомки, відео-, звукозапису із застосуванням стаціонарної апаратури, а також транслявання судового засідання по радіо і телебаченню допускаються лише на підставі рішення суду та за наявності згоди на це осіб, які беруть участь у справі, крім тих, які є суб'єктами владних повноважень; 3) якщо судовий розгляд відбувався у закритому судовому засіданні, то, відповідно, прилюдно проголошується лише резолютивна частина цього рішення.

Як зазначають О. Курило та С. Биля, питання порядку фіксації та ведення судового засідання в КУпАП залишається неврегульованим, що є недоліком, оскільки при розгляді апеляційних скарг на винесені постанови місцевих судів відсутність технічного запису судового засідання або протоколу судового засідання іноді стає серйозною перешкодою для встановлення тих чи інших обставин у справі, які можуть мати значення для повного, всебічного та об'єктивного розгляду [12]. Слід підтримати позицію цих вчених та передбачити в КУпАП можливість фіксації судового процесу щодо перегляду справ у відповідному процесуальному документі, складенням якого повинен супроводжуватись не лише перегляд справи, а й розгляд її в першій судовій інстанції.

Властивими провадженню з перегляду справ про адміністративні правопорушення є принципи економічності та оперативності, які полягають в тому, що перегляд справ має здійснюватись своєчасно із використанням найпростіших та найефективніших засобів для розгляду та вирішення справи із оптимальним рівнем використання матеріальних ресурсів.

Право на оскарження постанови у справі про адміністративне правопорушення є однією з найбільш важливих гарантій захисту прав особи, яка притягується до адміністративної відповідальності. В цілому сьогодні реалізація права особи на оскарження постанови у справі про адміністративне правопорушення можлива в такій послідовності: а) оскарження постанови органу (посадової особи), що виніс постанову у вищестоящий орган або суд у порядку, визначеному КАС України, з особливостями, встановленими у КУпАП (ст. 288 КУпАП); б) оскарження рішення вищестоящого органу посадової особи, що прийняв рішення по скарзі до суду; в) звернення з апеляційною скаргою на постанову судді у справі про адміністративний проступок. г) звернення з апеляційною скаргою на рішення суду по скарзі, подання прокурора.

Отже, нормативне закріплення цих принципів в КУпАП та неухильне їх дотримання в практичній діяльності суб'єктів адміністративно-деліктного провадження з перегляду постанов у справах про адміністративні правопорушення підвищить рівень законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, підвищить рівень довіри громадян до цього правового інституту.

Список використаних джерел:

1. *Лук'янець Д.М.* Адміністративно-деліктні відносини в Україні: теорія та практика правового регулювання : монографія / Д.М. Лук'янець. – Суми, 2006.
2. *Демський Е.Ф.* Адміністративне процесуальне право України : навч. посіб. / Е.Ф. Демський. – К., 2008.
3. *Лук'янець Д.М.* Інститут адміністративної відповідальності: проблеми розвитку : монографія / Д.М. Лук'янець. – К., 2001.
4. *Стрельченко О.Г.* Принципи адміністративної відповідальності / О.Г. Стрельченко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Ptdu/2012_3/files/PD312_21.pdf.
5. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651%D1%94-17>.
6. Проект Кодексу України про адміністративні проступки, зареєстрованого у Верховній Раді України № 5558 від 26 травня 2004 р. [Електр. ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/.
7. Принципи провадження в справах про адміністративні правопорушення та забезпечення їх ре-

алізації в діяльності ОВС : дис. ... канд. юрид. наук / КНУВС. – К., 2009. – С. 179.

8. Кишинський А.В. Співвідношення перегляду рішень по справах про адміністративні правопорушення в адміністративному та судовому порядку / А.В. Кишинський // Часопис Київського університету права. – 2010. – № 4. – С. 143-145.

9. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV // ВВР України. – 2005. – № 35-36, 37. – Ст. 446.

10. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X // ВВР УРСР. – 1984. – № 51. – С. 1122.

11. Конституція України : від 28.06.1996 № 254к-96-ВР // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

12. Курило О., Биля С. Апеляція на постанову суду про адміністративне правопорушення: перші кроки – перші проблеми / О. Курило, С. Биля [Електронний ресурс]. – Режим доступу : / <http://www.info-prensa.com/article-608.html>.

Надійшла до редакції 20.12.2012

СИМОНЯН Н.А., аспірант
(Харківський національний університет
внутрішніх справ)

УДК 342.9

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ ЯК ОБ'ЄКТА ЦИВІЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Уточнено систему об'єктів цивільного контролю. Проаналізовано завдання, функції та принципи діяльності органів прокуратури, на підставі чого робиться висновок про їх особливості як об'єкта цивільного контролю.

Ключові слова: об'єкт цивільного контролю, правоохоронні органи, правоохоронна діяльність, органи прокуратури.

Уточняется система объектов гражданского контроля. Анализируются задачи, функции и принципы деятельности органов прокуратуры, на основании чего делается вывод об их особенностях как объекта гражданского контроля.

Ключевые слова: объект гражданского контроля, правоохранительные органы, правоохранительная деятельность, органы прокуратуры.

The article specified system object civilian control. Analyzes the objectives, functions and principles of the prosecution, on what basis it is concluded that their features like objects civilian control.

Keywords: object civilian control, law enforcement, law enforcement, prosecution.

Обравши для себе шлях демократичної, правової держави, Україна таким чином взяла на себе ряд важливих зобов'язань, одним із першочергових серед яких є забезпечення прав і свобод людини та громадянина. Так, у ст. 3 Конституції закріплено, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави [1]. Для реального виконання державою своїх завдань у сфері гарантування, забезпечення та захисту прав, свобод і законних інтересів людини та громадянина, юридичних осіб, а також державних і суспільних інтересів, вона (держава) створює систему органів і посадових осіб, які сприяють реалізації державних завдань та функцій. Одним із таких органів є прокуратура України.

Для нормального здійснення органами прокуратури державних завдань та функцій в їх розпорядження надаються відповідні державно-владні повноваження, які відкривають досить широкі можливості у контрольно-наглядовій та правозастосовній сфері, що у свою чергу створює загрозу зловживання органами прокуратури своїм владним становищем. Тому з метою попередження можливих зловживань владою з боку прокуратури, забезпечення дисципліни у її роботі, а також дотримання конституційного принципу верховенства права та режиму законності у державі має функціонувати ефективна система контролю за діяльністю прокуратури, особливе місце в якій займає цивільний контроль.

